

పాఠం

19

భాష, లిపి, గొప్ప గ్రంథాలు

దీపిక తను ఊరువెళ్ళడానికి నెల్లూరు రైల్వే స్టేషన్ కెళ్ళింది. రైల్వే సమాచారాన్ని అనేక భాషలలో చెప్పడాన్ని విని ఆశ్చర్యపడింది. అలాగే నెల్లూరు రైల్వే స్టేషన్ లో 'నెల్లూరు' అనే పేరును అనేక భాషలలో రాసి ఉండడాన్ని గమనించింది. ఎందుకు ఇన్ని భాషలు, రాతలు అని ఆశ్చర్యపోయింది!

19.1 నెల్లూరులోని రైల్వే బోర్డు

భాష అంటే ఏమిటి?

కుక్కలు మొరగడం, పక్షులు అరవడంలాంటివి మీరు వినే ఉంటారు. కానీ ఈ భూ ప్రపంచంలో భాషను ఉపయోగించేది ఒక్క మనుషులు మాత్రమే. మనుషులు తమ నోటితో ఏ జంతువులు, పక్షులు చేయలేని అనేక శబ్దాలను చేయగలరు. ఇలా శబ్దాలను చేయగలిగే శక్తి మనం మాట్లాడడానికి, భాషను అభివృద్ధి చేసుకోడానికి దోహదపడింది.

- ◆ పక్షుల, జంతువుల శబ్దాలను అనుకరించండి. వర్షం పడుతున్న శబ్దాన్ని అనుకరించండి. లేదా కారు, ట్రాక్కు చేసే శబ్దాన్ని చేయండి. ఇలా మనం ఎన్ని రకాల శబ్దాలను చేయగలమో చూడండి.

భాష అనేది మానవ జీవితంతో ఎంతగా ముడిపడి పోయిందంటే అసలు దాన్ని గురించి మరిచిపోలేమని చెప్పవచ్చు. మనం భాష ద్వారానే ఆలోచించి అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నాం. ఒకరితో ఒకరం భాష ద్వారానే మాట్లాడుకోగలుగుతున్నాం. ఇతరుల నుంచి నేర్చుకునేది భాష ద్వారానే. ఆటలకీ భాషను ఉపయోగిస్తాం. ఇలా అనేక పనులు భాషద్వారానే జరుగుతున్నాయి.

- 1) మన పనులన్నీ క్రమపద్ధతిలో, ప్రణాళికాబద్ధంగా చేసుకోవడానికి కూడా మనం భాషనే ఉపయోగిస్తున్నాం. మనం చేస్తున్న పనులను గురించి మనం మాట్లాడుకునేది భాష ద్వారానే కదా.
- 2) ఇతరుల దృష్టిని మన వైపు తిప్పుకోవడానికి లేదా ఇతరుల ద్వారా పనులు సాధించుకోవడానికి భాష అవసరం.

ఉదా: ఆ పక్షి వైపు చూడు.

అమ్మా! నాకు ఆ బొమ్మ కొనిపెట్టావా?

అగు! కదలవద్దు.

ఇలా అనేక మాటలను మాట్లాడుతుంటాం.

- 3) కొత్త విషయాలను సృష్టించడానికి / కనిపెట్టడానికి లేదా సరదాగా నవ్వించడానికి భాష అవసరం - హాస్యభరిత వాక్యాలు, వదాలు, వద్యాలు నవ్వడానికి, పదిమందిని నవ్వించడానికి భాషను వాడతాం.
- 4) మనం భాష ద్వారా భాష్య ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకోవడమే కాకుండా అనేక విషయాలను ఊహించుకోగలుగుతున్నాం. అసలు భాష లేకుండా ఉంటే ఎలా ఉండేదో ఊహించగలమా? మనం ఏదైనా విషయాన్ని గురించి పరిశోధన చేసి కారణాలను తెలుసుకుంటున్నాం. భాష లేకపోతే మనం ఇవన్నీ చేయలేం.
- 5) మన భావాలను, అనుభవాలను ఇతరులతో పంచుకోవడానికి మనం భాషను ఉపయోగిస్తాం. ఆదిమానవుల కాలంలో చెట్టునిండా పండిన పండ్లను చూసి దూరంగా ఉన్న తన వాళ్ళతో

భాష ఉపయోగించకుండా ఎలా చెప్పి ఉంటుందో ఊహించండి. ఒక వేళ మీకే దెబ్బ తగిలినాప్పి పుడితే భాష లేకుండా తల్లిదండ్రులకు ఎలా చెబుతారు?

ఈ విధంగా మనకు భాష ఎన్నిరకాలుగా తోడ్పడుతోందో ఆలోచించండి. అలాగే భాష మనకి ఎలా దోహదపడుతుందో పరిశీలించండి. జీవరాశులన్నిటిలో మనుషులకు మాత్రమే భాష మాట్లాడే శక్తి ఉంది. అడవుల్లో ఆహారం సంపాదించే నాటినుండి మానవుడు భాషను ఉపయోగిస్తూనే ఉన్నాడు. తరతరాలుగా పెద్దలు తమ పిల్లలకు సమాచారాన్ని అందించడానికి భాష తోడ్పడుతూనే ఉంది. మునుపటితరం వాళ్ళ అనుభవాలను ఈ తరంవారు తమ అనుభవాలతో జోడించుకుంటూ పోతున్నారు. ఈవిధంగా భాష గతించిన కాలాల వాళ్ళని ఈ కాలం వాళ్ళతో, అలాగే సుదూర ప్రాంతాలలోని వాళ్ళని దగ్గరగా చేయడానికి దోహద పడుతోంది. ఎంతో వింతగా ఉందికదా!

అనేక భాషలు ఎందుకున్నాయి?

సహజీవనం చేసే ప్రజలమధ్య భాష అభివృద్ధి చెందింది. వారు దాహాన్ని తీర్చే సహజ పానీయాన్ని 'వాటర్' అని పిలిచారు. ఇలాగే దూరప్రాంతాలలో నివసించే మరికొంత మంది దీనిని 'నీళ్ళు' అని చెప్పుకొని ఉంటారు. ఇంకొంతమంది దీన్ని 'తణ్ణి' అని పిలిచారు. ఇక్కడ పదార్థం ఒక్కటే కానీ పిలిచే విధానాలు, శబ్దాలలో తేడాలు ఉన్నాయి. అంతే. ఇదే విధంగా ప్రపంచంలోని ప్రజలంతా గుంపులుగా విడిపోయి దూర ప్రాంతాలకు వలసపోయి వివిధ భాషలను ఏర్పాటు చేసుకుని ఉంటారు. ఉదా: తెలుగు, ఆంగ్లం, సంస్కృతం, పార్సీ, చైనీస్, స్వాహిలి (ఆఫ్రికన్), హిందీ, వగైరా.

ఒకే భాష మాట్లాడే వాళ్ళలో కొందరు దూర ప్రాంతాలకు పోయి నివాసాలను ఏర్పరుచుకొన్నప్పుడు, క్రమక్రమంగా వాళ్ళ భాషలో మార్పులు వస్తాయి. ఎక్కడికీ పోకుండా ఉన్నచోటనే ఉన్నవాళ్ళ భాషలో కూడా కొన్ని మార్పులు వస్తాయి. ఈ మార్పులవల్ల

ఒక ప్రాంతంవాళ్ళ భాష మరొక ప్రాంతంవాళ్ళకు తెలియకుండాపోయినప్పుడు అవి స్వతంత్ర భాషలవుతాయి. తెలుగు, తమిళం వంటివి ఒకే మూల ద్రావిడభాష నుంచి వచ్చాయి.

ఇలా మూలద్రావిడ భాషనుండి ఏర్పడినవే తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మళయాళ, గోండు భాషలు. ఇవన్నీ ద్రావిడ భాషా కుటుంబంలోనివి. భారతదేశంలోని మరొక భాషా కుటుంబాన్ని 'ఇండో ఆర్యన్ భాష కుటుంబం' అని అంటారు. సంస్కృతం, హిందీ, మరాఠీ, బెంగాలీ మొదలయినవి ఈ భాషా కుటుంబంలోనివి. మరికొన్ని భాషా కుటుంబాల గురించి మీ పై తరగతుల్లో తెలుసుకుంటారు. ప్రజలు ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రాంతానికి వెళ్ళి స్థిరపడుతుండడంతో వాళ్ళ వాళ్ళ భాషలు కూడా సమ్మిళితమైపోయి అనేక పదాలు ఒక భాష నుంచి మరొక భాషలోకి చేరుతుంటాయి. ఈ రోజు తెలుగు భాషలో కూడా అనేక ఇతర భాషల పదాలు వచ్చి చేరిపోయాయి.

ఉదా : సంస్కృతం, మరాఠీ, అరబ్బీ (అరబిక్), పార్సీ (పర్షియన్) పదాలు తెలుగులోకి చేరిపోయాయి.

లిపి, రచనలు

మనం భాషను లిపిద్వారా చదువుతాం, రాస్తాం. మనం అనేక రకాల లిపులు వాడుతున్నాం. రోమన్ లిపి, దేవనాగరి లిపి, అరబిక్, తెలుగు, తమిళ లిపి మొదలైనవి. వాస్తవానికి మనం ఏ భాషనైనా ఏ లిపిలోనైనా రాయవచ్చు.

19.2 హైదరాబాద్ రైల్వే బోర్డు (ఫోటో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచితపంపిణీ

ఉదా : హైదరాబాద్ అనే పదాన్ని రోమన్, దేవనాగరి, తెలుగు, తమిళం, అరబిక్ లాంటి ఏ భాషలో అయినా రాయవచ్చు.

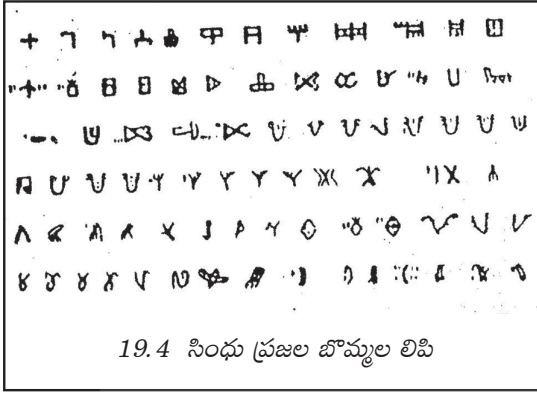
నిజానికి మనం కూడా వివిధ కొత్త లిపులను తయారు చేయవచ్చు. మీకు కూడా ఇలా మీ సొంత రహస్య లిపిని తయారు చేయాలని ఉందా? చేసి చూడండి. తమాషాగా ఉంటుంది. చూడడానికి సులభంగా, తమాషాగా అనిపించినా నేడు మనం ఉపయోగిస్తున్న లిపులను కనుక్కోడానికి వేల సంవత్సరాలు పట్టింది.

మొదట్లో అక్షరాల బదులు బొమ్మలను ఉపయోగించి రాసేవారు. ఒక మేక పరుగెత్తుతోంది అని చెప్పడానికి మేక బొమ్మ వేసి పక్కన పరుగెత్తుతున్న కాళ్ళ బొమ్మని వేసేవారు. ఇలా నిదానంగా నేటి భాషలు అభివృద్ధి చెందాయి. నాలుగు వేల సంవత్సరాల క్రితం సింధూలోయ ప్రజలు ఇలా బొమ్మల లిపినే వాడారు. కానీ మనకి ఇంతవరకూ వాటిని చదవడం తెలియలేదు.

ఇప్పుడు భారతదేశంలో వాడుతున్న అనేక లిపులకు మూలం అశోకుడు ఉపయోగించిన బ్రాహ్మీ లిపి అని

मेरा नाम रघु है।	Hindi
నా పేరు రఘు	Telugu
מיין נאָם ריגו	Yiddish
میرا نام رگھو	Urdu
jina langu ni raghu	Swahili
Mi Nombre es Raghu	Spanish

19.3 వివిధ భాషల లిపులు

చెప్పవచ్చు (దేవనాగరి, తెలుగు, తమిళం వంటి భారతీయ భాషలన్నిటికీ మూలలిపి). పురాతన శిలాశాసనాలలో ఒకటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కృష్ణా జిల్లాలోని భట్టిప్రోలు స్థూపంలో ఉంది. ఇది సుమారు క్రీ. పూ. 200 సంవత్సరాల నాటికి చెందినది.

19.5 భట్టిప్రోలు శిలాశాసనం

- ♦ అట్టమీద లేదా కార్డ్ బోర్డ్ మీద మీ పేరును మీకు తెలిసిన లిపులలో రాసి తరగతి గదిలో ప్రదర్శించండి.

- ♦ తెలుగులో మూడు పదాలను ఎంచుకొని వాటిని కనీసం మూడు ఇతర భాషలలోకి తర్జుమా చేయండి. దీనికోసం తెలుగు లిపిని ఉపయోగించి ఇతర భాషలలో రాయవచ్చు.

ఉదా: తెలుగు - అమ్మ, తమిళం - తాయ్, ఆంగ్లం - మదర్, సంస్కృతం - మాతృ, పర్షియా - మదర్, మరాఠీ - ఆయి, హిందీ - మా.

- ♦ ఈ కింది వారు లిపిని ఏవిధంగా ఉపయోగించి ఉంటారో ఆలోచించండి. వీరిలో ఎవరికి ఎక్కువగా లిపి అవసరమై ఉంటుందో ఊహించండి.

రాజులు, చక్రవర్తులు, వ్యాపారస్థులు

బ్రాహ్మణ పురోహితులు

బౌద్ధ గురువులు

కవులు, చేతివుత్తుల వారు, స్త్రీ, పురుష

కూలీలు, సైనికులు

దేనిమీద రాసేవారు?

మొదట్లో గుడ్డమీద, ఆకులమీద, చెట్లబెరడుమీద రాసేవారు. అయితే ఇవి కాలక్రమేణా పాడైపోయేవి. కొంతమంది కుండలమీద గీస్తూ రాసేవారు. కొన్ని కుండలు నేటికీ లభ్యమవుతున్నాయి. అయితే అశోకుని కాలంలో రచించిన శిలశాసనాలు మాత్రం నేటికీ చెక్కు చెదరకుండా ఉన్నాయి. దక్షిణ భారతదేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో తాటి ఆకులను ఒకే కొలతలతో కత్తిరించి దానిమీద ఘంటంతో రాసేవారు. నల్లరంగు సిరా పూసేవారు. ఉత్తర భారత దేశంలో హిమాలయాలలో పెరిగే భూర్జపత్రాలనే చెట్ల బెరడు పొరలను కాగితంలాగ ఉపయోగించి రాసేవారు. అప్పట్లో కాగితం వాడుకలో లేదు.

పద్యాలు, పాటలు, కథలు

మీరు అనేక పద్యాలు, పాటలు, సామెతలు, కథలు మీ తల్లిదండ్రుల ద్వారా, తాత, అవ్వల ద్వారా వినే ఉంటారు. ఇవన్నీ వాస్తవంగా చేతితో రాసి పెట్టినవి కావు. నోటి మాటలతో నిలిచి ఉన్నవి. ఒక తరం నుంచి మరొక తరానికి చేరుతూ ఉండగా నిలిచి ఉన్నవి. ఇలాంటి వాటిని మౌఖిక సాహిత్యం అంటారని మీ తల్లిదండ్రులు చెప్పి ఉంటారు. అంటే ఒకరి నుండి మరొకరికి ముఖతః అందినవి. మొట్టమొదటి సాహిత్యం ఇవి. మన పూర్వీకులు కూడా ఇలా పాటలు, పద్యాలు, కథలు అల్లి తమ పిల్లలకు చెప్పేవారు. అలాగే ప్రపంచ జ్ఞానాన్ని చిన్న చిన్న సామెతలు, మాటల ద్వారా పిల్లలకు నేర్పేవారు.

- ◆ కనీసం మూడు కథలు, మూడు పాటలు, పది నీతివాక్యాలు/సామెతలను మీ పెద్దల నుంచి సేకరించి ఛార్టుమీద రాసి తరగతిలో ప్రదర్శించండి.
- ◆ సొంతంగా చిన్న చిన్న కథలను రాసి చిన్న చేతి పుస్తకాన్ని తయారు చేయండి.

వేదాలు

వేదాలు కూడా మొదట్లో మౌఖిక రూపంలోనే బోధించారు. 3000 సంవత్సరాల కాలంపాటు వాటిని మరిచిపోకుండా అలా కాపాడారు. తరవాత వీటిని లిఖితం చేశారు. ఈ విశ్వం ఎలా ప్రారంభమైందో ఋగ్వేదంలో ఆసక్తికరమైన మంత్రం ఉంది. దానిని చదవండి.

“ఎవరు ఖచ్చితంగా చెప్పగలరు ఈ విశ్వం ఎలా ఆవిర్భవించిందో? దేని నుంచి సృష్టి అయిందో? దేవుళ్ళు విశ్వం ఆవిర్భవించిన తరువాతే ప్రత్యక్షమైనారు. దేనిలోంచి ఈవిశ్వం ఆవిర్భవించిందో ఎవరికి తెలుసు? ఈ సృష్టి ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? అసలు భగవంతుడు సృష్టించిందేనా? కాదా? ఈ జగత్తుకు నిర్వాహకుడు సమున్నత స్వర్గంలో ఉంటాడు. ఆయన ఒక్కడికే తెలిసి ఉండాలి లేదా ఆయనకీ తెలిసి ఉండకపోవచ్చు.”

- నసదీయ సూక్తం, ఋగ్వేదం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచితపంపిణీ

- ◆ ఈ జగత్తు ఎలా మొదలైందోనని మీరు ఆశ్చర్యపోయి ఉంటారు కదూ! పై మంత్రం ద్వారా సృష్టికి ముందు జగత్తు ఎలా ఉండేదని ఊహించారు?
- ◆ ఈ సృష్టి ప్రారంభానికి, సృష్టి ఎలా ప్రారంభమైందో అనే సమస్యమీద మీ ఆలోచనలు ఏమిటో రాయండి.

గొప్ప ఇతిహాసాలు - రామాయణం, మహాభారతం

గొప్పవ్యక్తులు చేసిన పనులను ఇతిహాసాలు తెలుపుతాయి. అవి మంచి - చెడులకు, ధర్మం-అధర్మానికి మధ్య కలిగే సంఘర్షణలను వివరిస్తాయి. వ్రతీ దేశానికీ తనదైన ఇతిహాసం ఉంటుంది. భారతదేశానికీ రెండు ముఖ్యమైన ఇతిహాసాలు ఉన్నాయి. అవి రామాయణం, మహాభారతం. సీతారాముల చరిత్రను, రామ రావణ యుద్ధాన్ని వర్ణించి చెప్పేది రామాయణం. రామాయణ కావ్యం ఆదర్శపురుషుడు, ఆదర్శ పుత్రుడు, ఆదర్శ భార్య, ఆదర్శ సోదరుడు, ఆదర్శ పరిపాలకుడు గురించి వివరిస్తుంది. వాల్మీకి మహర్షి సంస్కృతంలో రచించిన రామాయణాన్ని ‘ఆదికావ్యం’గా పరిగణిస్తారు. మొదట్లో ఈ కథలను కథకులు పాడుతూ ప్రచారం చేసేవారు. క్రమంగా ఈ కథలన్నిటినీ గ్రంథస్థం చేశారు.

మహాభారతం విభిన్న మనస్తత్వాలు కలిగిన దాయాదులు మధ్య ఏర్పడిన సంఘర్షణను వివరిస్తుంది. కౌరవ, పాండవుల మధ్య ఏర్పడిన ఘర్షణ మహాభారత సంగ్రామంతో ముగిసింది. ఆ సంగ్రామంలో శ్రీ కృష్ణుని సహాయంతో పాండవులు కౌరవులపై విజయాన్ని సాధించారు. ఈ మహాభారతం వివిధ రకాల వ్యక్తుల గురించి, నైతిక సందిగ్ధతల గురించి, వాటి పరిష్కారం గురించి తెలుపుతుంది. ప్రపంచంలోకెల్లా ఎక్కువ పద్యాలు కలిగిన, వందలకొద్ది చిన్న చిన్న కథలు కలిగిన కావ్యంగా మహాభారతాన్ని చెప్పవచ్చు. భారతాన్ని

భాష, లిపి, గొప్ప గ్రంథాలు 167

కూడా మొదట్లో వీధిభాగవతులు చెప్పేవారు. మహాభారతాన్ని వ్యాస మహర్షి సంస్కృతంలో రచించాడు. మొదట్లో దాన్ని గానం చేసేవారు. తరువాత గ్రంథస్థం అయింది. ఈ ఇతిహాసాలు ఎప్పుడో రూపొందించినప్పటికీ గ్రంథస్థ రూపం దాల్చింది మాత్రం సుమారు 1600 సంవత్సరాల క్రితమని చరిత్రకారులు భావిస్తున్నారు.

జాతక కథలు

మీరు ఇంతకు ముందు పాఠాలలో గౌతమబుద్ధుని గురించి చదివియున్నారు కదా! గౌతమబుద్ధుడు ధర్మాన్ని ప్రవచించడానికిగాను చాలా జన్మలు ఎత్తినట్లుగా విశ్వసిస్తారు. ఈ జన్మల గూర్చి అనేక కథలు కూర్చారు. అవే జాతక కథలు. ఇవి చదువరులకు ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి. వీటిని మీరు చదువుటకు ఇష్టపడతారు. 1600-1800 సంవత్సరాల క్రితం వీటిని సంకలనం చేసారని భావిస్తున్నారు. ఈ క్రింది కథను చదవండి.

కిసాగోతమి కథ (కిసా గౌతమి కథ)

బుద్ధుణ్ణి గురించిన ప్రసిద్ధమైన కథను ఇక్కడ చెప్పుకుందాం. అనగనగా కిసాగోతమి అనే ఒక మహిళ ఉండేది. ఆమె కుమారుడు చనిపోయాడు. ఆమె చాలా విచారానికి లోనై తన పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకొని వీధులలో తిరుగుతూ తన పిల్లవాణ్ణి బతికించమని వేడుకొంటుంది. దయగల ఒక ఆసామి ఆమెను బుద్ధుని వద్దకు తీసుకొనిపోయాడు.

“ఒక దోసెడు ఆవాల గింజలను తీసుకొని నా వద్దకు రా, నీ కుమారుణ్ణి బ్రతికిస్తాను,” అని బుద్ధుడు ఆమెకు చెప్పాడు.

కిసాగోతమి ఆనందపరవశురాలై ఒక్కసారిగా బయలుదేరబోయింది. “నువ్వు తీసుకురాబోయే ఆవగింజలు ఎవరూ మరణించని ఇంటినుంచే తేవాలి,” అని ఆమెను ఆపి బుద్ధుడు చెప్పాడు.

ప్రతీ గుమ్మానికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడివారు వాళ్ళ ఇంటిలో తండ్రి, తల్లి, సోదరి, సోదరుడు, భర్త, భార్య, పిల్లలు, మామలు, అత్తలు, తాతలు, అవ్వలు మొదలైన వాళ్ళలో ఎవరో ఒకరు చనిపోయారని కిసాగోతమికి తెలిపారు.

విషాదంలో ఉన్న తల్లికి బుద్ధుడు ఎటువంటి బోధన చేయడానికి ప్రయత్నించాడు?

తమిళ సంగమవాఙ్మయం

పూర్వకాలంలో దక్షిణ భారతదేశంలోని ఎక్కువ ప్రాంతాల్లో తమిళ భాషను మాట్లాడేవారు. సంగమ వాఙ్మయమంటే అనేక మంది కవులు, కవయిత్రులు, పండితులు, రాసిన పద్యాలు అని అర్థం. తమ జాతి సంరక్షణకోసం చేసిన యుద్ధాలు, యుద్ధనాయకుల గాథలు, అందమైన, ధైర్యసాహసాలు కలిగిన నాయకుల కథలు, ప్రేమగాథలు, ప్రకృతి అందాలు, మనుషులమీద ఋతువుల ప్రభావాలు తదితర విషయాలను గురించి ఈ పద్యాలు తెలుపుతాయి.

సంగమ వాఙ్మయంలో రాజును ఉద్దేశించి చెప్పిన పద్యాన్ని చూడండి!

“నీ రాజ్యం ఏనుగులతో నిండి ఉన్న దట్టమైన అడవిలాగా ఉంది. అవి ఆవులలాగ, నల్లని దున్నపోతులలాగ విస్తరించినట్లుంది. ఎదుగుతున్న పిల్లల్ని ఎంత శ్రద్ధగా చూసుకుంటామో అలాగే నీ రాజ్యాన్ని కూడా అంత శ్రద్ధగా చూసుకోవాలి.”

వైద్య, శస్త్ర చికిత్స రంగాలలోని

విశిష్ట గ్రంథాలు

ప్రజలు అనారోగ్యాలతో ఎందుకు బాధపడుతున్నారనే విషయాన్ని పూర్వకాలంలో చాలామంది పరిశోధకులు అధ్యయనం చేశారు. ఆ అనారోగ్యాలను ఎలా నయంచేసుకోవాలి, యుద్ధంలో గాయపడిన వాళ్ళకి ఎలాంటి చికిత్స చేయాలి అని ఆలోచించేవారు. వాళ్ళు కొన్ని రకాల మూలికలు,

ఆకులు, గింజలు వంటి వస్తువులను సేకరించి మందులను తయారుచేసి అవి ఎలా తయారు చేయాలో, ఎలా వాడాలో, ఆరోగ్యవంతమైన జీవనాన్ని గడపడం ఎలా అనే విషయాలను గ్రంథ రూపంలో మనకు అందించారు. ఇలాంటి గొప్ప గ్రంథమే 'చరక సంహిత.' ఇలాంటి మరొక గ్రంథమే 'శుశ్రూత సంహిత.' ఇది శస్త్ర చికిత్సలను గురించి తెలుపుతుంది. ఈ గ్రంథాలు ఆయుర్వేద వైద్య విధానానికి ఆది గ్రంథాలని చెప్పవచ్చు. ఇవి కేవలం అనారోగ్యాలకి మందులను సూచించడమే కాకుండా ఆరోగ్యాన్ని ఎలా కాపాడుకోవాలో, సమతుల్యమైన ఆరోగ్యవంతమైన జీవనం ఎలా గడపాలో తెలిపాయి.

- ◆ మీ ఇంట్లో లేదా పరిసరాలలో ఉండే ఔషధ మొక్కలను గుర్తించి వాటి పేర్లు, ఉపయోగాలను రాయండి.
- ◆ ఆరోగ్య చిట్కాలను మీ పెద్దలదగ్గర సేకరించి తరగతిలోని అందరూ సేకరించిన చిట్కాలతో చిన్న పుస్తకాన్ని తయారు చేయండి.

ఖగోళ, గణిత శాస్త్రాలలోని గ్రంథాలు

మన పూర్వీకులు ఎక్కువగా సూర్య, చంద్ర, నక్షత్రాలు, గ్రహాల వంటి వాటిని చూసి సమ్మోహితులైనారు. ఇవి ఆకాశంలో రోజూ మార్పు చెందుతుండడాన్ని గ్రహించి రోజులు తరబడి వాటి గమనాలను, స్థితిగతులను పరిశీలించి నమోదు చేశారు. కొన్ని మార్పులు నిమిషాలలో జరిగితే కొన్ని మార్పులు నెమ్మదిగా వారాలు, నెలలు, సంవత్సరాల

తరబడి జరిగేవి. ఇలా గమనించిన తరువాత ఆకాశంలో రెండు, మూడు రకాల పదార్థాలున్నాయని, సూర్యుడు రోజు పగలు ఉదయించి రాత్రిళ్ళు అస్తమిస్తున్నాడని, చంద్రుడు నెలకొకసారి తగ్గుతూ, పెరుగుతూ ఉంటాడని, నక్షత్రాలు స్థిరంగా ప్రకాశిస్తుంటాయని, గ్రహాలు కదులుతుంటాయని ఇలా అనేక విషయాలను నిర్ధారించారు. ఈ నక్షత్రాలు, గ్రహాలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు, వీటిలో విశ్వానికి సంబంధించిన అనేక రహస్యాలు దాగి ఉన్నాయని గ్రహించి వాటిని మరింత శ్రద్ధతో పరిశీలించారు. ఇలాంటి పరిశీలకులలో ఒకరైన ఆర్యభట్టు "ఆర్యభట్టీయం" అనే పుస్తకాన్ని రాశాడు. భూభ్రమణం వల్ల రాత్రి పగలు ఏర్పడుతున్నాయని, సూర్యుడు భూమి చుట్టూ తిరగడం లేదని చెప్పాడు. ఆరోజుల్లో ప్రజలు ఈయనను వ్యతిరేకించారు. ఇతని సిద్ధాంతాలను నమ్మలేదు. ఇదే విధంగా ఆర్యభట్టు, ఇతరులు కూడా గణితంలో దశాంశ పద్ధతిని, స్థానపు విలువలను, సంఖ్యామానాన్ని కనుక్కొన్నారు. ప్రస్తుతం గణితంలో ఈ విధానాలనే మనం వాడుతున్నాం. పూర్వం 'రోమన్'లు నూట రెండుని ఇలా రాసేవారు : CII, లేక నూట ఇరవై ఏడుని ఇలా రాసేవారు : CXXVII (C = 100, X = పది, V = 5, I = 1). వారు సున్నను ఉపయోగించేవారు కాదు. కూడికలలో ఈ పద్ధతి చాలా గందరగోళాన్ని సృష్టించేది.

దశాంశ పద్ధతి, స్థాన విలువల ద్వారా పై సంఖ్యలను సులభంగా 102, 127 గా రాయవచ్చు. ఇప్పుడు ప్రపంచమంతటా ఈ సంఖ్యామాన పద్ధతినే ఉపయోగిస్తున్నారు.

కీలక పదాలు

కావ్యం	దశాంశ పద్ధతి
ఇతిహాస రచన	ఆయుర్వేదం
సంగమ వాఙ్మయం	

మీ అభ్యసనాన్ని మెరుగుపరుచుకోండి!

- (1) భాష ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించండి.
- (2) ఆర్యభట్టు ఖగోళ శాస్త్రానికి ఆద్యుడని ఎలా చెప్పగలరు?
- (3) చరక సంహిత, శుశ్రూత సంహితల మధ్య గల తేడాలను వివరించండి.
- (4) గణితంలో కొన్ని కొత్త ఆవిష్కరణలను తెలపండి.
- (5) కరెన్సీ నోటును చూసి దానిపై ఉన్న వివిధ లిపులను గుర్తించండి. ఏ ఏ భాషలలో దీనిమీద రాసి ఉంది? ఒకే లిపిలో వివిధ భాషలు రాసి ఉన్నాయి, అవి ఏవి?
- (6) ఏదైనా జనరల్ నాలెడ్జ్ పుస్తకం పరిశీలించి ఐదు తెలుగు భాషలోని ముఖ్య గ్రంథాల పేర్లను, ఐదు ఇతర భాషలకు చెందిన ముఖ్య గ్రంథాల పేర్లను రాయుము?

ప్రాజెక్టు:

భాష పుట్టుక, వాడుకను గురించి షో ఛార్టును తయారుచేయండి.